

Súd: Okresný súd Stará Ľubovňa
Spisová značka: 5Csp/6/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8521200112
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 12. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Emília Mišenková
ECLI: ECLI:SK:OSSL:2021:8521200112.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Stará Ľubovňa sudkyňou JUDr. Emíliou Mišenkovou v sporovej veci žalobcu: Slovak Telekom, a.s., IČO: 35 763 469, so sídlom Bajkalská 28, 817 62 Bratislava, zastúpený: KC LEGAL, s.r.o., IČO: 50 057 456, so sídlom Pri Hrubej lúke 3634/1, 841 02 Bratislava, proti žalovanému: A. B., nar. XX.X.XXXX, bytom F. XXX, XXX XX U., občan SR, v konaní o zaplatenie 897,02 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi istinu 437,19 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 437,19 eur od 24.9.2019 do zaplatenia, to všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu zamietla.

III. Žalovanému nárok na náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručenu tunajšiemu súdu dňa 19.1.2021 domáhal od žalovaného zaplatenia istiny 442,18 eur, zmluvnej pokuty vo výške 454,84 eur, úrokov z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 897,02 eur odo dňa 24.4.2020 až do zaplatenia a náhrady trov konania. Žalobu odôvodnil tým, že dňa 25.8.2003 bola medzi žalobcom a právnym predchodcom žalovaného J. B. uzavretá zmluva o poskytovaní verejných služieb na základe ktorej bol právnemu predchodcovi žalovaného aktivovaný program služieb. Slovak Telekom, a. s. sa so žalovaným dohodli na pravidelnom splácaní ceny za poskytovanie verejných služieb podľa Cenníka. Žalovaný si neplnil svoje zmluvne dohodnuté záväzky tým, že neuhradil Slovak Telekom, a. s. vystavené faktúry. Žalovaný je s úhradou faktúr v omeškaní, preto si žalobca uplatňuje aj zákonný úrok z omeškania a náhradu trov konania.

2. Žalovaný sa k žalobe, ktorá mu bola spolu s prílohami, poučeniami o procesných právach a povinnostiach doručená dňa 1.6.2021 do vlastných rúk, písomne nevyjadril.

3. Nakoľko predmetom sporu je zaplatenie sumy 897,02 eur s príslušenstvom, pričom ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci a skutkové tvrdenia strán nie sú sporné, hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1000,- eur, pojednávanie nebolo potrebné podľa § 297, písm. b) CSP nariadiť. Podľa § 219 ods. 3 CSP bolo miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku dňa 6.12.2021 o 13.00 hod. oznámené na úradnej tabuli a na webovej stránke súdu dňa 5.11.2021.

4. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom žalobcom predložených listinných dôkazov, na základe čoho ustálil tento skutkový stav:

5. Dňa 25.8.2003 Slovak Telekom, a.s. uzavrel s právnym predchodcom žalovaného J. B. zmluvu o poskytovaní verejných služieb. Medzi žalobcom, právnym predchodcom žalovaného J. B. a žalovaným A. B. bola dňa 15.5.2015 uzavretá Dohoda o zmene v osobe účastníka zmluvy o poskytovaní verejných služieb, na základe ktorej došlo k zmene v osobe účastníka zmluvy takým spôsobom, že pôvodný účastník zmluvy J.j B. vystúpil zo zmluvného vzťahu a na jeho miesto vstúpil nový účastník zmluvy A. B.. Zo zmluvy o poskytovaní verejných služieb v znení Dodatku zo dňa 7.8.2017 súd zistil, že žalovanému bol aktivovaný program Happy XL s dobou viazanosti 24 mesiacov a základ zmluvnej pokuty vo výške 120,- eur. Z dodatku zo dňa 10.6.2019 súd zistil, že žalovanému bol aktivovaný program služieb ÁNO L s dobou viazanosti 24 mesiacov a základ zmluvnej pokuty vo výške 518,- eur. V zmluve sa žalovaný v bode 2) ZÁVAZOK VIAZANOSTI zaviazal zotrvať po dobu viazanosti v zmluvnom vzťahu s podnikom a teda nevykoná žiaden úkon ktorý by viedol k ukončeniu Zmluvy a bude riadne a včas uhrádzať cenu za poskytované služby. V dôsledku porušenia záväzku viazanosti účastníkom vznikne podniku voči účastníkovi nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty, ktorá bude vypočítaná podľa vzorca, ktorý vyjadruje denné klesanie zo základu zmluvnej pokuty počas plynutia doby viazanosti až do dňa ukončenia zmluvy v dôsledku porušenia záväzku viazanosti
Na základe tejto zmluvy sa Slovak Telekom, a. s. zaviazal dodávať žalovanému telekomunikačné služby v rámci dohodnutého programu a žalovaný sa zaviazal za tieto služby dohodnutým spôsobom platiť.

6. Cenu poskytnutých služieb právny predchodca žalobcu vyúčtoval faktúrami pod variabilným symbolom číslo:

- 8235663258 na sumu 334,61 eur, splatnou 24.6.2019, z nej si uplatňuje žalobca sumu 238,46 eur,
- 8237784167 na sumu 120,78 eur, splatnou 23.7.2019, z nej si uplatňuje žalobca sumu 101,88 eur,
- 8239919001 na sumu 53,71 eur, splatnou 23.8.2019,
- 8242073459 na sumu 48,13 eur, splatnou 23.9.2019,

7. Z faktúry č. 8257598281 zo dňa 8.4.2020 súd zistil, že žalobca vyúčtoval žalovanému zmluvné pokuty spolu v sume 454,84 eur. Faktúra bola splatná 23.4.2020.

Na základe takto zisteného skutkového stavu súd právne uzatvára:

8. Podľa § 52 Občianskeho zákonníka v znení v čase uzatvorenia zmluvy spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

9. Podľa § 53 ods.1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

10. Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

11. Podľa § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

12. Podľa § 2 písm. a) zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov účinného v čase uzavretia zmluvy (ďalej len „zákon o ochrane spotrebiteľa“) na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá nakupuje výrobky alebo používa služby pre osobnú potrebu alebo pre potrebu príslušníkov svojej domácnosti.

13. Podľa § 3 ods. 3 zákona o ochrane spotrebiteľa každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

14. Podľa § 43 ods. 1 písm. a) zákona č. 351/2011 Z.z. o elektronických komunikáciách podnik má právo na úhradu za poskytnutú verejnú službu.

15. Podľa § 43 ods. 12 písm. b) citovaného zákona účastník je povinný platiť za poskytnutú verejnú službu podľa zmluvy o poskytovaní verejných služieb, a ak to povaha služby umožňuje, až na základe predloženej faktúry.

16. Podľa § 517 ods.1 Občianskeho zákonníka, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

17. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis. Týmto vykonávacím predpisom je nariadenie vlády SR č. 87/1995 Z. z.

18. V zmysle § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba ECB platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Právne posúdenie veci:

19. V danom prípade niet pochyb, že právny vzťah medzi žalobcom a žalovaným má jednoznačne spotrebiteľský charakter, nakoľko žalobca vystupoval v postavení dodávateľa a konal v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti a žalovaný ako spotrebiteľ, keďže pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. K tomu je potrebné uviesť, že zmluvné dojednania medzi účastníkmi spotrebiteľskej zmluvy podliehajú súdnej kontrole vo svetle imperatívu dobrých mravov. Žalovaný riadne a včas neuhradil faktúry, ktorými mu žalobca fakturoval cenu poskytnutých služieb a ďalšie poplatky a služby.

20. Z priložených faktúr je preukázané, že žalovaný nezaplatil cenu poskytnutých služieb a zmluvných pokút za porušenie záväzku viazanosti, ktoré mu žalobca, resp. jeho právny predchodca fakturoval faktúrami splatnými v období od 24.6.2019 do 23.4.2020 v celkovej sume 897,02 eur.

21. V danom prípade uzavretou zmluvou sa žalovaný zaviazal k finančnému plneniu za služby, ktoré mu poskytoval právny predchodca žalobcu, tieto služby mu boli riadne fakturované a žalovaný ich neuhradil. Súd preto považoval za právne dôvodné vyhovieť žalobe o zaplatenie faktúr, pokiaľ ide o poskytnutie konkrétnych služieb a to v celkom v sume 437,19 eur (vo faktúre č. 8235663258 v sume 233,47 eur, vo faktúre č. 8237784167 v sume 101,88 eur, vo faktúre č. 8239919001 v sume 53,71 eur a vo faktúre č. 8242073459 v sume 48,13 eur), keďže povinnosť žalovaného zaplatiť cenu služieb vyplýva zo samotnej zmluvy, ale najmä z § 43 ods. 12 písm. b/ citovaného zákona o elektronických komunikáciách.

22. Pokiaľ si žalobca uplatňuje nárok na poplatok za upomienku oneskorenej platby v sume 4,99 eur (vo faktúre č. 8235663258), v tejto časti súd považuje nárok uplatnený žalobcom za nedôvodný a preto žalobu v prevyšujúcej časti zamietol.

23. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že zmluvné podmienky: poplatok za upomienku oneskorenej platby vo výške 4,99 eur, nespĺňajú podmienku transparentnosti a zo strany žalobcu nebolo preukázané, že žalovaný hradí týmito poplatkami iba skutočne náklady, ktoré mu vznikli.

24. Vo vzťahu k poplatku za upomienku oneskorenej platby súd uvádza, že upomienka, nemôže mať sankčný charakter, v opačnom prípade by totiž mala povahu tzv. skrytej zmluvnej pokuty, čo je vo vzťahu k spotrebiteľovi nečestné, netransparentné. Zmyslom upomienok je upozornenie a súčasne výzva pre dlžníka, aby si (dodatočne) splnil svoju povinnosť, s plnením ktorej je v omeškaní. Ich účelom by nemalo byť získavanie majetkového prospechu vo forme akejkoľvek „finančnej sankcie“ voči spotrebiteľovi ako dlžníkovi, ktorý by prinášal majetkový prospech dodávateľovi. Možné náklady spojené s ich vyhotovením a zaslaním sú nepochybne nižšie, než uplatňovaný poplatok vo výške 4,99 eur. Poplatok za upomienku nemožno chápať ani ako poplatok za službu, plnenie, ktoré je poskytované spotrebiteľovi.

25. Žalobca sa zároveň domáha zaplata sumy 454,84 eur, ako zmluvnej pokuty dojednanej na zabezpečenie záväzku viazanosti. Zmluvná pokuta bola dojednaná s klesajúcou výškou podľa dĺžky trvania plnenia zmluvy. Súd zistil, že ustanovenia o zmluvnej pokute tvorili predtlač zmluvy bez možnosti voľby jej prijatia alebo odmietnutia. Vzhľadom na charakter dojednania a jeho začlenením v texte právneho úkonu, nie sú pochybnosti, že zmluvná pokuta nebola dojednaná individuálne. O takéto individuálne ustanovenie by sa jednalo vtedy, keď by práve takáto časť dohody bola výsledkom dojednania účastníkov. O individuálnom dojednaní nemožno hovoriť v prípade, keď zákazník musí prijať celý súbor opatrení a dojednaní ustanovených v zmluve, minimálne ich nemôžu vylúčiť. V danom prípade nejde teda o individuálne dojednané zmluvné ustanovenie (§ 53 ods. 2 OZ). Žalobca ako dodávateľ zmluvnú pokutu so žalovaným ako spotrebiteľom osobitne nevyjednával, pretože zmluvná pokuta je dojednaná za rovnakých podmienok vo všetkých formulárových zmluvách. Zmluvná pokuta, ktorá nebola individuálne dojednaná a ktorá spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, je v rozpore s ochranou práv spotrebiteľa, ako aj v rozpore s Chartou základných práv Európskej únie. Dojednaná zmluvná pokuta je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. V zmysle ustanovenia § 53 ods. 5 OZ je neplatná. Z neplatnej zmluvnej podmienky tak nevzniklo žalobcovi právo na plnenie a žalovanému povinnosť plniť. Pre posúdenie dojednania zmluvnej pokuty ako zmluvnej podmienky v spotrebiteľskej zmluve z hľadiska jej neprijateľnosti nie je podstatné, či reálne dôjde k porušeniu povinnosti. V obdobných právnych veciach žalobcu či jeho právneho predchodcu už opakovane rozhodli sudy o neprijateľnosti zmluvnej pokuty vo vyššie uvedenom znení a či v pevnej ale aj regresívnej výške bez ohľadu na charakter a závažnosť porušenia povinnosti ako aj dôležitosť zabezpečovanej povinnosti. Ohľadne čiastočne regresívnej zmluvnej pokuty súd poukazuje príkladom na rozhodnutie Okresného súdu Prešov č.k. 25C/300/2014-40 a potvrdzujúce rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/164/2015 zo dňa 29.11.2016, ako aj na rozhodnutia Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6 Co 118/2015, 6 Co 103/2015, 21 Co 99/2015 a 7 Co 36/2015.

26. Z uvedených dôvodov súd v prevyšujúcej časti žalobu ako nedôvodnú zamietol.

27. Keďže sa žalovaný dostal do omeškania s platením svojich peňažných záväzkov, zaviazal ho súd na zaplata úrokov z omeškania v súlade s ustanovením § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. odo dňa nasledujúceho po dátume splatnosti faktúry, t.j. vo výške 5 % ročne (uplatnený úrok neprevyšuje zákonný úrok z omeškania) zo sumy 437,19 eur od 24.9.2019 do zaplata.

28. V rozhodnutí, ktorým sa konanie končí, rozhodne súd aj bez návrhu o nároku na náhradu trov konania (§ 262 ods. 1 CSP).

29. Podľa § 255 ods. 2 CSP, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

30. Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

31. O nároku na náhradu trov konania bolo rozhodnuté podľa § 255 ods. 2 CSP. Vo vzťahu k uplatnenému nároku v celkovej výške 897,02 eur bol žalobca úspešný pokiaľ ide o zaplata sumy v celkovej výške 437,19 eur v časti ktorej bolo žalobe vyhovené a žalovaný bol úspešný pokiaľ ide o zaplata sumy

v celkovej výške 459,83 eur v časti ktorej bola žaloba zamietnutá. Žalobca bol teda úspešný v 48,74 % a žalovaný v 51,26 %. Po odpočítaní úspechu žalovaného v rozsahu 51,26 % od úspechu žalobcu v rozsahu 48,74 % čistý úspech žalovaného je tak vo výške 2,52 %. Žalovanému tak vznikol nárok na náhradu trov konania proti žalobcovi v rozsahu 2,52 %. Vzhľadom na skutočnosť, že žalovanému v konaní žiadne trovy nevznikli, súd žalovanému nárok na náhradu trov konania nepriznal.

32. Ak podľa obsahu spisu strane v konaní žiadne trovy nevznikli je v súlade s čl. 17 základných princípov Civilného sporového poriadku, zakotvujúcim procesnú ekonomiu rozhodnúť priamo tak, že sa jej náhrada trov konania nepriznáva (uznesenie NS SR sp. zn. 7Cdo/14/2018 z 28.2.2018, zverejnené v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR pod R 72/2018).

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Stará Ľubovňa.

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že neboli splnené procesné podmienky, súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa exekučného poriadku. Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa exekučného poriadku.